

Úvodník

Vážený čtenáři, dostává se k Vám další číslo elektronického časopisu Profesník z oboru požární ochrany a prevence, který vydává Profesní komora požární ochrany, z.s.. Přinášíme další odborné texty a novinky z oboru dění v našem sdružení i v požární bezpečnosti obecně.

Za redakční radu Miroslav Mach, CIM, DMS

Konference TZB-info Požární bezpečnost staveb 2022

(autor – Miroslav Mach)

R o z h o v o r

**Rozhovor na téma
Jednotné doklady ke
stavbě.**

**V čase 1:12 hod.
hovoří Ing. Martin
Pospíšil, Ph.D..**

[ZDE](#)

7. ročník odborné konference

**Požární bezpečnost
staveb**

21. 9. 2022 Praha

ve spolupráci s PKPO

[tzbinfo](#)

Sdílení informací

(autor – redakce)

Máte v oboru, kterým se profesně zabýváte, nějakou novinku? Připravuje se změna legislativy, budou se měnit parametry výrobků, které Vaše firma produkuje, musíte se přizpůsobit novým předpisům nebo víte o nových poznátkách ve vašem užším profilu oboru požární ochrany? Sdílejte je s námi! Nabízíme sdílení těchto informací na našem webu, FB profilu, LinkedIn či Profesník. Tato forma prezentace nových informací přinese nejen osvětu mezi odborníky, ale i zájem veřejnosti.

Profesní komora požární ochrany nabízí metodickou pomoc stavebním úřadům

např. při aplikaci požárně-bezpečnostních řešení v jakémkoliv objektu, ve kterém se instalují požárně bezpečnostní zařízení. Jednotné doklady ke stavbě (JDS) tuto problematiku komplexně řeší a jsou nejen významným pomocníkem, ale i návodem, jak se v této problematice orientovat.

[ZDE](#)

Znalecká kancelář PKPO v oboru PO

Znalecká kancelář PKPO v oboru **požární ochrana** zpracovává nezávislé posudky související s právními úkony občanů, podnikatelů, státní správy, stavebních úřadů, Policie ČR a soudů a dalších organizací. V případě, že není v souvislosti s právním úkonem potřeba znalecký posudek, je možné zpracovat expertizní posouzení.

Zpracovatelé znaleckých a expertizních posudků jsou špičkoví odborníci v oblasti požární bezpečnosti z řad projektantů, vysokoškolských učitelů i osob řídicích realizace zakázek.

Soutěž PKPO v Deník.cz (Vltava Labe Media)

Soutěže se zúčastnilo 1501 respondentů. 15 výherců obdrželo věcné ceny s tematikou požární ochrany, které do soutěže věnovali členové PKPO - FIRE GROUP s.r.o., HASTEX & HASPR s.r.o. a FK servis s.r.o.. [ZDE](#)

Metodický pokyn pro praxi v elektromobilitě

PKPO připravuje na základě metodiky GR HZS Metodický pokyn pro praxi při výrobě, skladování a nabíjení baterií určených pro podnikatele v PO, provozovatele provozů, projektanty, apod. V současné době čeká na podzimní slibované normy, ze kterých bude Metodický pokyn vycházet.

KONSTRUKCE

ODBOURNÝ ČASOPIS PRO STAVEBNICTVÍ A STROJÍRENTVÍ

Časopis Konstrukce

Jsme rádi, že Vám můžeme přinést další číslo časopisu Konstrukce. Stáhnout si ho můžete na stránkách PKPO [ZDE](#)

4. mezinárodní konference PKPO

(autor – Miroslav Mach)

PKPO připravuje na rok 2023 další mezinárodní konferenci s bohatým programem včetně praktických ukázek a kulturního programu.

Riziko lesních požárů se v budoucnu zmenšovat nebude

(Mgr. Jana KEMROVÁ, foto archiv Mgr. Radka KISLINGERA)

Hlášení o „silném sloupci kouře stoupajícím z lesa“ obdržela Správa Národního parku České Švýcarsko od saské stráže přírody v neděli 24. července v sedm hodin ráno. Správa NPČS vzápětí požádala Sbor dobrovolných hasičů obce Hřensko o prověření informace a o nalezení místa, odkud kouř stoupá. Členové SDH následně potvrdili oheň v oblasti Malinového dolu. Lesní požár v Českosaském Švýcarsku vypukl v sobotu 23. července 2022 během velké vlny veder v národním parku České Švýcarsko nedaleko Hřenska. Požár postupně zasáhl více než 1600 ha plochy parku, v největším nasazení ho hasilo osm vrtulníků, pět letadel a přibližně 700 osob. V pondělí 25. července se rozšířil na německou stranu do oblasti Saského Švýcarska, kde zasáhl plochu 250 ha. Šlo o nejrozsáhlejší lesní požár v novodobé historii Česka a Saska. Požár byl na českém území uhašen v pátek 12. srpna 2022.

Na problematiku týkající se lesních požárů včetně toho srpnového odpovídá Mgr. Radek Kislinger, soudní znalec v oboru požární ochrany.

U zmiňovaného největšího lesního požáru, k němuž v ČR v historii došlo, se jako nejpravděpodobnější příčina uvádí lidská nedbalost. Bylo tomu tak i u minulých velkých lesních požárů v ČR?

Ano, lidská nedbalost u lesních požárů vždy převládala a bude zřejmě i v budoucnu převládat.

Jaké jsou nejčastější příčiny těchto požárů v ČR? A čím je to dáno?

Hlavní příčinou je nedbalost, následují technické závady na zaparkovaných vozidlech a v neposlední řadě je úmyslné zapálení.

Je podle Vás v dnešní době dostatečně zajištěn dohled nad lesními plochami z hlediska požární ochrany?

Myslím si, že to v dnešní době není vůbec jednoduché. Jak se říká, nejsou lidi na nic, natož na dohlížení na požární bezpečnost v lesích. Je to dnes jako loterie. Buď to vyjde nebo ne. Lidé se chovají v lesích hodně nezodpovědně. Lesy jsou plné odpadků. V lesích parkuje víc vozidel než kdy jindy. Lidé se snaží bydlet nejlépe přímo na stromech. Takže tohle vše řešit, dohlížet, usměrňovat je vlastně nereálné. Tady musí zabrat každý jeden z nás, kdo do lesa chodí.

Jaké jsou podle Vás opravdu bezpečné vzdálenosti od lesa?

Ty, které dnes uvádí platná legislativa jsou stále dostatečné a vychází z letitých zkušeností. U velkých požárů jako tomu teď bylo na severu Čech ale bohužel platí třeba pravidlo, že požár dohoří tam, kam dokouří, a to mohou být i stovky metrů. V takových situacích ani ty maximální odstupy nestačí.

Jsou normativní nebo předpisové hodnoty v rámci odstupových vzdáleností od lesů v dnešní době vůbec reálné?

Reálné jsou. Bohužel se často naráží na to, zda vítězí rozum nebo lidská lehkomyšlnost a přehnaná snaha nezasahovat do přírody.

Dnes existují i domy přímo obklopené lesy, znamená to, že jsou v případě požáru odsouzeny k jednoznačnému zničení?

Každý vlastník objektu u lesa by se určitě měl zamyslet nad možností ohrožení požárem lesa. A určitě by to měl řešit s vlastníkem lesů. Pokud zjistí, že je v této oblasti něco v nepořádku, měl by to řešit. Nicméně zde chybí tvrdá legislativa a dohled. Příkladem je nám to, co se stalo v Česko Saském Švýcarsku. Osobně jsem zvědav, k jakým výsledkům se zde dopravují soudy v jednotlivých kauzách.

Nabídka publikací

„Hasičí přístroje je jejich historie a současnost“ autorem publikace je Ing. Vasil Silvestr Pekar, Ph.D.

Tato publikace přináší odborný pohled na hasičí přístroje od jejich historie až po současné technické rozdělení, povinnosti při vybavování objektů, instalaci, kontrole, údržbě, apod. Více o publikaci [ZDE](#)

„Stabilní hasičí zařízení vodní a pěnová“, autorem publikace je Ing. Pavel Rybář.

Publikace je koncipovaná jako komplexní zdroj informací a normativních odkazů k jednotlivým druhům SHZ s uvedením konkrétních příkladů ochrany majetku. Vychází z dosaženého technického stavu v oboru stabilních hasičích zařízení a reflektuje očekávatelné vývojové trendy i zahraniční zkušenosti. Více o publikaci [ZDE](#)

„Stabilní hasičí zařízení plynová, prášková, aerosolová a inertizační, provozuschopnost a účinnost SHZ“, autorem publikace je Ing. Pavel Rybář.

Publikace vychází z dosaženého technického stavu v oboru stabilních hasičích zařízení a reflektuje očekávatelné vývojové trendy. Je určena zejména pro odbornou veřejnost zabývající se požární ochranou jako jsou studenti vysokých škol, pracovníci státního požárního dozoru, zpracovatelé požárně bezpečnostního řešení, odborně způsobilé osoby, projektanti stabilních hasičích zařízení, osoby odpovědné za jejich provoz a v neposlední řadě riskmanažeri a underwriteři pojišťoven. Více o publikaci [ZDE](#)

Požárně bezpečnostní zařízení ve stavbách

Dr. Václav Kratochvíl se svými spolupracovníky vydal druhé, přepracované vydání své knihy Požárně bezpečnostní zařízení ve stavbách.

- 759 stran informací
- 2,45 kg kondenzovaných vědomostí
- 2 826 fotografií a schémat
- stanete se součástí vybrané komunity

Více o knize [ZDE](#)

Nabídka reklamních a propagačních služeb

V rámci poskytovaných služeb nabízíme možnost reklamy, propagace a prezentace. Nabídka reklamního prostoru se týká především Profesníku, který je elektronicky distribuován nejen v rámci členské základny PKPO, a dále vyhrazeného prostoru na webových stránkách PKPO.

Informace na vyžádání emailem na adrese:

kancelar@komora-po.cz

Mluví se občas o průsecích v lesích. Je v dnešní době, kdy je každý kus lesa velmi cenný, takový požadavek správný a reálný?

Průseky jsou samozřejmě účinná ochrana před plošným šířením požárů. Ale dnes už je to opravdu velký problém. Stačí se jen podívat, jaké starosti se zelení mají energetické firmy nebo železniční dopravci. Řešit průseky v dnešních lesích, které jsou rozdrobené mezi stovkami soukromých vlastníků?

Má podle Vás místní samospráva dostatek pravomocí k tomu, aby mohla řešit problematiku požární ochrany lesů v jejich okolí?

Současná legislativa je z hlediska požární ochrany lesů značně zastaralá. Zejména malé obce nemají skoro žádnou možnost legislativní ochrany svých lesních majetků. Na úrovni krajů je možné nějaké kroky podnikat, ale chybí již síly na dohled, kontrolu. A státní správa – státní požární dozor, nemá na tuto oblast dostatečnou personální kapacitu. A budeme-li se bavit o trestání po požárech, pak je situace opravdu tristní. Takže v této oblasti bych určitě uvítal zásadní legislativní úpravu.

V čem podle Vás dělá dnešní společnost největší chybu z hlediska požární ochrany lesů? Dokážete dnešní situaci nějak přirovnat k době před 20ti, 30ti lety?

Ve společnosti stále zřejmě přetrvává pocit, že starání se o požární bezpečnost v lesích je jen věcí lesníků, hasičů nebo jejich vlastníků. Lidé často vůbec nepřemýšlí o tom, že i oni sami mohou přinášet do lesů nebezpečí z hlediska možného vzniku požárů. Stejně tak si vůbec neuvědomují, jak snadné je způsobit velký požár lesa. Na druhou stranu mohou být také v naší zemi nebezpečné snahy o to, aby se lidé o les vůbec nestarali a nechali ho tak, jak je. To už v naší zemi z hlediska požární ochrany není vůbec chytré a na některých místech ani možné. Jsme malá země, která je poměrně hustě obydlena. Lidé a lesy jsou si tady hodně blízko a v budoucnu tomu nebude jinak.

Mohou nějak pomoci soukromé firmy k požární ochraně lesů? Nebo je tato problematika čistě na bedrech státu a místní samosprávy ve spolupráci s vlastníky lesů?

Soukromé firmy se dnes o lesy starají zejména z pohledu finanční výtěžnosti, jak současné, tak budoucí. Dovedu si ale představit, že by se soukromé firmy více zapojovaly do oblasti požární prevence, dohledu, ostrahy ale i v oblasti represe. Vše je otázkou moderního nastavení legislativy a jiného nastavení společnosti. Dnes stále převládá představa, že o lesy se může starat hlavně stát nebo nějaký státní nebo komunální úředníci.

Jaká je dle Vašeho názoru účinná prevence před lesními požáry v našich podmínkách? Mělo by se něco zásadního změnit ať už v reálných ochranných opatřeních nebo v legislativě?

Jako první krok je zcela jistě změna skladby lesního porostu, k čemuž nás chtě nechtě v některých místech donutil kůrovec. Obecně se ví, že listnaté lesy zvládají lesní požáry mnohem lépe než lesy čistě jehličnaté. Určitě by bylo na místě začít řešit změnu předpisů na úseku požární ochrany a zásadně přitvrdit v oblasti trestání případných viníků požárů. Ať už v řadách fyzických osob, tak i v řadách firem, které v lesích působí. Určitě je potřeba stále více myslet na zajištění dostatečného množství hasební vody a přístupových komunikací do lesů (zejména pro těžkou techniku). Určitě by stálo za to se zamyslet, zda by se nedaly nějak zapojit do dohledu nad lesy moderní technologie (bezpilótní letouny, družicové sledování apod.).

Bude dle Vašeho názoru k událostem podobného rozsahu v ČR docházet i nadále?

Vzhledem k měnícím se klimatickým změnám, značnému volnému pohybu osob v lesích a časem zřejmě také ubývajícím finančním prostředkům státu a u soukromých vlastníků lesů bych si dovořil předvídat, že se bezpečnostní situace z hlediska požární ochrany v lesích určitě zlepšovat nebude. Bohužel.

Závěrečné slovo redakční rady

Vážení čtenáři, pokud by Vás zajímala témata, kterým jsme se doposud v Profesníku nevěnovali, neváhejte nás oslovit. Upozorněte nás na zajímavou akci či událost, která se připravuje. Rádi o ní budeme následně informovat prostřednictvím tohoto nepravidelného zpravodaje i ostatní.

za redakční radu Miroslav Mach

Profesník – elektronický časopis vydávaný Profesní komorou požární ochrany, z.s. Kolčavka 69/5, 190 00 Praha 9 – Libeň, www.komora-po.cz, který je určen členské základně.

Redakční rada: Bc. František Kregl, Mgr. Jana Kemrová, Ing. Vilém Stanke, Miroslav Mach, CIM, DMS

© **Všechna práva vyhrazena.** Bez předchozího písemného souhlasu statutárních zástupců Profesní komory požární ochrany, z.s. je zakázána jakákoliv další publikace nebo přetištění tohoto zpravodaje či jeho části.

Nezbytné stavby a stavební zákon

(autor Ivana Nohová, mjr. v.v., 2. viceprezidentka PKPO)

S účinností od 1. 7. 2022 přišel na svět Zákon č. 197/2022 Sb., o zvláštních postupech v oblasti územního plánování a stavebního řádu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem vyvolaným invazí vojsk Ruské federace na území Ukrajiny. Jak se v posledních letech stává pravidlem, je sáhodlouhý název v podstatě důvodovou zprávou, a protože si ho málo kdo pamatuje, dostává neoficiální název, v tomto případě „nezbytné stavby“. Jedná se v tomto roce už o čtvrtý platný stavební zákon. V historii stavebního práva poprvé platí čtyři zákony současně.

Tento zákon zavádí nový pojem, kterým je „nezbytná stavba“. Může sloužit pro stavbu nebo soubor staveb pro bydlení nebo ubytování, vzdělávání, výchovu a školské služby, zdravotní nebo sociální služby a s nimi související stavby technické a dopravní infrastruktury. Týká se nejen výstavby nových staveb, ale i změn v účelu užívání již dokončených staveb. V praxi to však může znamenat mnoho „ale“.

Nezbytnou stavbu lze provést na základě společného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru podle zákona č. 183/2006 Sb., tedy kritizovaného starého stavebního zákona. Ke společnému oznámení stavebník připojí alespoň jednoduchý technický popis s příslušnými výkresy, závazná stanoviska dotčených orgánů a vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury, prohlášení stavebníka o účelu užívání a s uvedením následků a požárně bezpečnostní řešení, je-li vyžadováno.

Nezbytná stavba je považována za dočasnou, pokud doba jejího používání nepřesáhne 3 roky, stavebníkem a zároveň vlastníkem je Česká republika nebo její příspěvková organizace, státní podnik, státní organizace, kraj obec nebo jimi zřízená nebo založená právnická osoba. Dočasnou nezbytnou stavbu lze změnit na stavbu trvalou a po dobu 5 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ji převést pouze na tyto osoby.

V době vzniku tohoto zákona bylo účelem zákona řešení dočasného pobytu ukrajinských uprchlíků na našem území s vidinou brzkého ukončení válečného konfliktu. Jenže ten vyvolal i novou vlnu migrantů z jiných zemí a v současné době není nikdo schopný odhadnout, jak dlouho bude válka na Ukrajině trvat. Tím potenciálně narůstají problémy a doba dočasnosti nezbytných staveb tak může být jednoduše podle potřeb měněna.

Novým ustanovením zákona ve věci nezbytné stavby je oprávnění rady obce nebo zastupitelstva obce rozhodnout o výjimce z územního nebo regulačního plánu v plochách pro bydlení, rodinnou rekreaci, občanského vybavení, veřejných prostranství, smíšených obytných ploch, ploch pro výrobu a skladování. Odvolání proti rozhodnutí o výjimce není přípustné a platí pro dobu trvání nezbytné stavby.

Nejzásadnějším důsledkem tohoto zákona je však souhrn technických požadavků, od kterých se stavebník může odchýlit. Tyto nezbytné stavby (byty, ubytovny, školy, školky, zdravotnické a sociální stavby) mohou být v praxi umístěny na pozemcích, které zhoršují kvalitu životního prostředí a hodnotu území, nemusí respektovat požadavky na umístění odstavných a parkovacích stání, nemusí být zřízena zpevněná pozemní komunikace o šířce nejméně 2,5 m končící nejdále 50 m od stavby nebo souvislé skupiny těchto staveb. Nemusí být řešeno vsakování dešťových vod na pozemcích staveb pro bydlení, nemusí být respektována nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek bytového domu. Rozvodná energetická vedení a vedení elektronických komunikací v zastavěném území nemusí být umístěna pod zem.

Pro nezbytné stavby není třeba dodržet požadavky na oplocení, které může mít vliv na rozhledové pole, bezpečnost osob, účastníků silničního provozu a zvířat, zhoršování průběhu povodní v záplavových územích apod. Není třeba mít ohled na požadavky pro úsporu energie a tepelné ochrany stavby, osvětlení a dostatečné větrání pobytových místností, prostor pro hygienu, spíže, prostory pro uskladnění potravin apod. denním nebo umělým osvětlením. Byty a ubytovací zařízení mohou tak být větrány do společných a komunikačních prostor, odvádění spalin od spotřebičů paliv může být umístěno do světlíkové nebo větrací šachty, stávající i nové bytové místnosti mohou být zastíněny novými stavbami, nemusí dodržovat požadavky na světlé výšky obytných místností, sklon schodišťových ramen, podchodnou výšku, průchodné šířky schodišť a chodeb, nemusí být dodrženy požadavky na příslušný počet záchodových mís a pisoárů, atd...

Nezbytná stavba nařízená hejtmanem nebo vládou dokonce může být zahájena bez společného souhlasu, pokud se jedná o „výrobek“ plnící funkci (??) stavby pro ubytování. Stavebník pak podá oznámení nezbytné stavby do 3 dnů od zahájení stavebních prací. Přílohy doručí stavebnímu úřadu do 30 dnů od společného oznámení.

Dotčené orgány a vlastníci technické infrastruktury vydají stanovisko a informace nejpozději do 15 dnů, lhůtu nelze prodloužit. Stavební úřad vydá společný souhlas do 15 dnů ode dne doručení úplného společného oznámení. Stavebník je pak povinen oznámit stavebnímu úřadu zahájení užívání dokončené stavby nejméně 7 dnů předem. Tyto stavby nevyžadují kolaudační souhlas ani kolaudační rozhodnutí.

Přitom bylo tyto stavby možné realizovat rychle podle nového stavebního zákona a se zachováním všech technických požadavků na stavby. Materie stavebního práva je už dnes tak obsáhlá, že do ní nelze vstoupit jednoduchými změnami bez vážných následků. Celý svůj profesní život jsem byla ráda, že je stavařina a požární bezpečnost staveb otázka fyziky, chemie a jiných technických jevů bez politické zátěže. Byla jsem hrdá na to, že stavby jsou v naší zemi bezpečné, jak vyplývá ze statistických údajů Hasičského záchranného sboru České republiky.

Ano, stavby hoří, protože nelze žádným opatřením zabránit nesprávnému chování jejich uživatelů a technickým závadám, ale dlouhá desetiletí u nás nedošlo ke katastrofám s úmrtím velkého počtu osob jen proto, že by se stavba při požáru zřítela dříve, než ji mohli uživatelé opustit. U každé nové stavby nebo změny užívání té stávající je součástí požadavků i zajištění možnosti příjezdu požárních jednotek, umožnění jejich zásahu a zároveň i snaha o bezpečnost zasahujících hasičů. Dokážeme jít s dobou kvalitními technickými normami pro navrhování požární bezpečnosti staveb na úrovni srovnatelné s nejvyspělejšími státy světa a garantovat tak vysokou bezpečnost staveb. Poslední dva přijaté stavební zákony bohužel vytvořily tři kategorie občanů. Nejlépe je na tom stát jako investor liniových a ostatních speciálních staveb podle nového stavebního zákona, přijatého v loňském roce, který umožňuje stavět rychle, s minimem stavebních řízení a dokumentace, a tím i levně. Druhou kategorií jsou ostatní investoři, kteří musí absolvovat veškeré průtahy podle starého stavebního zákona a třetí kategorií jsou uprchlíci a migranti, pro které musíme u nás zajistit mimo základní osobní bezpečnosti také bezpečnost stavební, hygienickou a požární bezpečnost. Výše citované výjimky jsou podle mého názoru minimálně problematické, protože taxativně neřeší nejen bezpečný pobyt ve stavbách, ale mohou být problematické při příjezdu a bezpečném zásahu požárních jednotek. Je mi upřímně líto všech hasičů, vykonávajících státní požární dozor i těch, co se budou s neúměrným úsilím snažit zachránit při požáru alespoň uživatele takových staveb.